

Uchwała Nr 2/3/2013
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 17 stycznia 2013 r.

w sprawie wniosku Pomorskiej Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych w Gdyni o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „pedagogika” na poziomie studiów pierwszego stopnia

Na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po rozpatrzeniu sprawy na wspólnym posiedzeniu Prezydium i Zespołu działającego w ramach obszaru nauk społecznych w zakresie nauk społecznych i prawnych – uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w piśmie Adwokackiej Spółki Partnerskiej Rochowicz & Trzeciak, działającej w imieniu Rektora Pomorskiej Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych w Gdyni z dnia 12 grudnia 2012 r. **nie znalazło argumentów, które uzasadniałyby zmianę warunkowej oceny** sformułowanej w § 1 Uchwały Nr 476/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „pedagogika” prowadzonym w Pomorskiej Wyższej Szkole Nauk Stosowanych w Gdyni na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Uzasadnienie warunkowej oceny stanowiły zastrzeżenia dotyczące:

- 1) Nieuprawnionego przypisania specjalności *wczesna edukacja i oligofrenopedagogika* do kierunku pedagogika zamiast do kierunku pedagogika specjalna,
- 2) Jakości prac dyplomowych,
- 3) Nie realizowania liczby godzin zajęć określonej w standardach kształcenia dla kierunku „pedagogika”,
- 4) Miejsc odbywania praktyk studenckich,
- 5) Jakości prowadzonych zajęć,
- 6) Braku związku dorobku naukowego części kadry nauczającej z prowadzonymi przedmiotami.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy działająca w imieniu Rektora Adwokacka Spółka Partnerska Rochowicz & Trzeciak odniosła się do wszystkich przedstawionych zastrzeżeń:

ad. 1 Zdaniem Wnioskodawcy prowadzenie specjalności: *wczesna edukacja i oligofrenopedagogika* w ramach kierunku „pedagogika” jest pełni uprawnione z racji zmiany przepisów prawa spowodowanych wejściem w życie ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 455) oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń, m.in. odnoszących się do Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Wnioskodawca nie dostrzega jednak faktu, że zgodnie z art. 29 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy studenci przyjęci na studia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz w roku akademickim 2011/2012 studiują według programów opracowanych na podstawie dotychczasowych przepisów do końca okresu studiów

przewidzianego w programie i planie studiów. Dlatego też podstawę prawną oceny dokonanej w czerwcu 2012 r. stanowiły przepisy rozporządzenia z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.) wyraźnie różnicujące standardy kształcenia dla kierunków „pedagogika” i „pedagogika specjalna”. Odnosząc się natomiast do przepisów obowiązujących w odniesieniu do kształcenia rozpoczętego 1 października 2012 r. należy pamiętać, że w przypadku prowadzenia tego typu specjalności obok spełnienia warunków obowiązujących od bieżącego roku akademickiego a wynikających z Krajowych Ram Kwalifikacji, muszą być równocześnie spełnione wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r. poz. 131).

Z przedstawionych powodów sformułowane zastrzeżenie zostaje podtrzymane.

- ad. 2 Wnioskodawca podważając zastrzeżenie odnośnie jakości prowadzonych prac dyplomowych zasadniczo potwierdza fakt pogorszenia się ich jakości, stąd też wprowadził szereg procedur, które mają temu zjawisku zapobiec.

Działania te należy ocenić pozytywnie, jednak ich efekty będzie można ocenić dopiero w toku powtórnej oceny.

- ad. 3 Wnioskodawca we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy właściwie potwierdza postawiony zarzut co do nie realizowania liczby godzin zajęć określonej w standardach przewidzianych dla kierunku „pedagogika”, nie przedstawił jednak zmienionego planu studiów. Zatem zarzut ten zostaje utrzymany.

- ad. 4 W opinii Wnioskodawcy poradnie psychologiczno - pedagogiczne, czy też placówki opiekuńczo - wychowawcze są w pełni właściwym miejscem odbywania praktyk studenckich dla prowadzonego kierunku studiów i specjalności, co potwierdza przywołaniem stosownych uregulowań prawnych odnoszących się do zasad działania i zadań tych placówek.

Natomiast Zespół Oceniający dokonał oceny tych placówek jako miejsc praktyk studenckich z punktu widzenia ich merytorycznej przydatności dla realizowanych efektów kształcenia. Poradnie psychologiczno – pedagogiczne – jak zresztą wskazuje na to ich nazwa – są placówkami zajmującymi się przede wszystkim diagnozowaniem rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży i formułowaniem na tej podstawie stosownych zaleceń postępowania pedagogicznego. Student pedagogiki, zwłaszcza studiów pierwszego stopnia nie posiada, ani nie zdobywa kompetencji do przeprowadzania specjalistycznych diagnoz psychologicznych. Stąd też poradnie psychologiczno – pedagogiczne nie stanowią właściwego miejsca praktyk zawodowych dla tego kierunku studiów. Lepszym rozwiązaniem byłoby, aby student pedagogiki korzystając z diagnozy i zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej, potrafił podjąć z uczniem dyspanseryjnym na terenie klasy, szkoły lub poza nią stosowne działania stymulujące czy korygujące występujące deficyty i zaburzenia. Podobne uwagi dotyczą odbywania przez studentów resocjalizacji praktyk w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Działania resocjalizacyjne wobec nieletnich i dorosłych, a działania opiekuńcze wobec tego typu osób, to zasadniczo różne obszary współczesnej teorii i praktyki pedagogicznej.

Ze wskazanych wyżej powodów zarzut powyższy zostaje podtrzymany.

- ad. 5 i 6. Trudne jest post faktum, na podstawie tylko dokumentacji, dokonanie merytorycznej oceny hospitowanych zajęć. Należy jednak zauważyć, iż uczelnie poddawane akredytacji mają świadomość, iż hospitowana jest pewna liczba zajęć dydaktycznych,

i na tej podstawie dokonywana ocena globalna. Do zdecydowanej większości hospitowanych zajęć dydaktycznych członkowie Zespołu Oceniającego zgłosili zastrzeżenia, które rzutowały na ocenę sumaryczną.

Zdaniem Prezydium „metodę interaktywną” prowadzenia zajęć, jako formę aktywizowania studentów, uznać należy za bardzo dobrą i korzystnie wpływającą na rozwój studentów. Jednak formami zajęć dydaktycznych umożliwiającymi stosowanie dialogu wykładowcy ze studentami są ćwiczenia, seminaria czy proseminaria. Natomiast wykład jest formą preferującą zdecydowanie asymetryczną komunikację wykładowca-student, tak więc nie wykluczając interakcji między prowadzącym a uczestnikami wykładu (oczywiście w odpowiednich proporcjach) dominować powinna forma jednokierunkowego przekazu wiedzy.

Wyjaśnienia Wnioskodawcy w znacznej części odnoszą się do opisu kwalifikacji, nauczycieli akademickich prowadzących niektóre z hospitowanych zajęć, a nie ich złej jakości.

Przytaczany w przypadku nauczycieli – praktyków dorobek zawodowy, nie jest tożsamy z dorobkiem naukowym jako warunkiem niezbędnym do prowadzenia zajęć z danego zakresu na studiach o profilu ogólnoakademickim. Natomiast dorobek naukowy (publikacyjny) w przypadku osoby prowadzącej aż cztery przedmioty, o bardzo rozstrzelonej tematyce, zupełnie nie mieści się w ich obszarze. Trudno bowiem zgodzić się z opinią sformułowaną przez Kancelarię Prawniczą, że dorobek dotyczący pedagogiki pracy i kształcenia zawodowego oraz historii oświaty i myśli pedagogicznej upoważnia do prowadzenia zajęć z zakresu: poradnictwa rodzinnego, prawa oświatowego, systemów pedagogicznych oraz pedagogiki społecznej. Znaczne rozproszenie tematyczne posiadanego dorobku publikacyjnego z jednej strony oraz tematyki prowadzonych zajęć z drugiej, tym bardziej wzbudza wątpliwości kompetencyjne.

Sformułowane zastrzeżenia w tym obszarze muszą zatem zostać podtrzymane.

W związku z podtrzymaniem w całości lub części uprzednio sformułowanych zarzutów, brak jest uzasadnienia do zmiany oceny warunkowej i wydania oceny pozytywnej.

§ 2

Uchwałę Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

- 1) Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Rektor Pomorskiej Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych w Gdyni.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki